

Bilag 1

Miljø- og energiministerens besvarelse af spørgsmål 402 og 405 fra Miljø- og Planlægningsudvalget, jf. MPU 1999-2000, alm. del bilag 1047 og 1080*Spørgsmål 402:*

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 15. marts 2000 fra Gudenåsamslutningen-Lakseprojekt, jf. alm. del bilag 941.

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Gudenåsamslutningen Lakseprojektets løsningsmodel til fiskepassage omhandler et forslag, hvor der etableres et åløb uden om Tange Sø, fra Ans Bro til Tangeværket, der indeholder gydepladser og opvækstområder. Desuden indeholder forslaget en sænkning af vandstanden i Tange Sø med henblik på at få faldet tilbage i Gudenåen og tilløb oven for Ans Bro og dermed genskabe nogle af de gamle gyde- og opvækstområder i Gudenå-systemet.

Den præsenterede løsningsmodel vil bl.a. medføre, at ungfisk af ørred og laks, de såkaldte smolt, ledes uden om Tange Sø på vandringen til havet og undgår således at passere gennem søen, hvor undersøgelser har vist, at smolten udsættes for en stor dødelighed, da de ender som føde for rovfisk og fugle. Endvidere vil modellen medføre et større indgreb i naturen omkring Tange Sø, bl.a. vil hele Gudenåens vandføring i store dele af året blive ledt uden om Tange Sø og Tangeværket (i disse perioder må driften af værket indstilles), og sænkning af vandstanden i søen vil medføre, at søens areal reduceres.

Gennemførelse af denne model vil medføre, at der indledningsvis skal udføres en række undersøgelser, der skal belyse konsekvenserne af især sænkning af vandstanden i søen. En sænkning af søens vandstand vil betyde sænkning af grundvandstanden omkring søen, hvilket kan medføre, at der sker sætningsskader på bygninger og vej-anlæg og tørlægning af boringer m.v.

Modellen er i 1998 overslagsmæssigt vurderet til 65 mio. kr. Heri er formentlig ikke medregnet de evt. følgeskader, som en sænkning af vandstanden i Tange Sø kan medføre.«

Tangeværkets koncession udløber som nævnt i henvendelsen den 8. januar 2001. Ifølge koncessionsloven skal Folketinget tage stilling til ophævelse af loven. Jeg har bedt Skov- og Naturstyrelsen om sammen med Viborg Amt at overveje de forskellige muligheder for den fremtidige drift af værket, idet jeg lægger til grund, at løsningen skal indebære, at såvel Tangeværket som Tange Sø bliver bevaret.

Jeg har vanskeligt ved at se, at Gudenåsamslutningen Lakseprojekt's forslag kan tilgodese dette, hvortil kommer, at omkostningerne herved må forventes at blive mindst 65 mio. kr.

Spørgsmål 405:

Ministeren bedes oplyse, hvilken procedure ministeren agter at bruge i anledning af, at koncessionen for Gudenåcentralens vandkraftværk udløber den 8. januar 2001, hvorved retsgrundlaget for driften af Tangeværket bortfalder den 8. januar 2001.

Svar:

Ifølge koncessionsloven fra 1918 gælder Tangeværkets koncession i 80 år fra den dag, da værket blev åbnet for drift, nemlig den 8. januar 1921, og loven bestemmer, at det skal fastsættes ved lov, hvordan der skal forholdes med anlægget, når koncessionen udløber. Det vil sige, at Folketinget skal tage stilling til den fremtidige drift.

Værket bør i fremtiden være reguleret efter den lovgivning, som i dag gælder på området, og som ikke fandtes i 1918. Det vil i første række sige vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og energiforsyningsloven.

Jeg agter derfor i begyndelsen af den kommende folketingssamling at fremsætte et lovforslag, der sikrer dette og ophæver 1918-loven. Endvidere vil forslaget indeholde en midlertidig forlængelse af koncessionen i en periode for at sikre den fornødne tid til at træffe afgørelse om værkets fremtidige drift. Det er min tanke, at lovforslagets bemærkninger derudover skal fast-